

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ

Przedszkole Samorządowe Nr 3
Biała Podlaska

Kuratorium Oświaty w Lublinie

Wstęp

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w przedszkolu przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego lub kilku z przedstawionych poniżej wymagań państwa.

Ewaluacja zewnętrzna polega na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat funkcjonowania przedszkola w obszarach wyznaczonych przez wymagania państwa:

1. Przedszkole realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój dzieci.
2. Procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się
3. Dzieci nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.
4. Dzieci są aktywne.
5. Respektowane są normy społeczne.
6. Przedszkole wspomaga rozwój dzieci, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji
7. Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych.
8. Promowana jest wartość wychowania przedszkolnego.
9. Rodzice są partnerami przedszkola.
10. Wykorzystywane są zasoby przedszkola i środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju.
11. Przedszkole w planowaniu pracy uwzględnia wnioski z analizy badań zewnętrznych i wewnętrznych.
12. Zarządzanie przedszkolem służy jego rozwojowi.

Ewaluacja ma także na celu ustalenie poziomu spełniania przez przedszkole wymagań zawartych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7.10.2009r. wraz ze zmianami z dnia 10.05.2013r.

Przedszkole może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez przedszkole.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez przedszkole.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez przedszkole.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez przedszkole.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez przedszkole.

Opis metodologii

Badanie zostało zrealizowane w dniach 13-02-2014 - 18-02-2014 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli: Ewa Kwaśniewska, Brygida Fabrycka. Badaniem objęto 10 dzieci (wywiad grupowy), 38 rodziców (ankieta), 10 rodziców (wywiad grupowy) oraz 4 nauczycieli (ankieta) i 4 nauczycieli (wywiad grupowy). Przeprowadzono wywiad indywidualny z osobą pełniącą obowiązki dyrektora placówki (w raporcie zwana "dyrektorem"), wywiad grupowy z przedstawicielami samorządu lokalnego i partnerów szkoły, wywiad grupowy z pracownikami niepedagogicznymi, a także obserwacje zajęć, placówki i analizę danych zastanych. Na podstawie zebranych informacji został sporządzony raport, który obejmuje podstawowe obszary działania przedszkola.

Obraz przedszkola

Zapraszamy Państwa do zapoznania się z raportem problemowej ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w Samorządowym Przedszkolu Nr 3 im. Marii Kownackiej w Białej Podlaskiej. Ewaluacja dotyczyła wymagań "Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się", "Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej" i "Respektowane są normy społeczne". Poniżej znajdują Państwo najważniejsze informacje o przedszkolu.

Do Samorządowego Przedszkola Nr 3 im. Marii Kownackiej w Białej Podlaskiej uczęszcza 54 dzieci. Dyrektor przedszkola dokłada starań o zapewnienie funkcjonalnej i estetycznej bazy lokalowej, co skutkuje stworzeniem dzieciom bezpiecznych warunków oraz wzbogaceniem wyposażenia w niezbędny sprzęt oraz pomoce dydaktyczne i zabawki.

W przedszkolu są tworzone warunki do rozwijania samodzielności i odpowiedzialności dzieci, m. in. poprzez organizację atrakcyjnych kącików zainteresowań i zajęć dodatkowych. Wychowankowie biorą udział i osiągają sukcesy w konkursach recytatorskich, plastycznych, wiedzy o zdrowiu, ekologii oraz wiedzy o Unii Europejskiej. Przedszkole podejmuje nowatorskie rozwiązania, m. in.:

- opracowuje i realizuje liczne programy własne (np.: "Po pierwsze zabawa, po drugie ruch", "Edukacja ekologiczna w przedszkolu", "Przedszkole pełne muzyki", "Mały artysta", "Zdrowe Przedszkole marzenie czy rzeczywistość", "Zdrowy przedszkolak"),
- włącza się w realizację zadań wynikających z programu "Po zdrowie poprzez ruch" oraz akcji "Szkoła w ruchu" - ćwiczyć każdy może, a także realizuje program "Czyste powietrze wokół nas" promujący ochronę zdrowia i środowiska.

Powyższe działania wpływają na rozwijanie kompetencji i umiejętności dzieci, ich zainteresowań i doświadczeń. Ponadto przyczyniły się do uzyskania przez przedszkole certyfikatu "Wojewódzkiej Sieci Szkół Promujących Zdrowie", a kadrze pedagogicznej umożliwiły zdobycie tytułu "Nauczyciela XXI wieku".

Dzieci czują się w przedszkolu bezpiecznie oraz znają i respektują zasady postępowania. Relację między wszystkimi członkami społeczności przedszkolnej oparte są na wzajemnym partnerstwie, zaufaniu i szacunku. Rodzice doceniają podejmowane działania integrujące społeczność przedszkola, życzliwość i otwartość wszystkich pracowników. Są również zadowoleni z przygotowania dzieci do podjęcia nauki szkolnej. Przedszkole postrzegane jest przez nich i partnerów jako placówka dbająca o wysoką jakość pracy wychowawczo-dydaktycznej i opiekuńczej.

Na uwagę zasługuje także różnorodność działań przedszkola w zakresie współpracy z licznymi instytucjami i organizacjami środowiska lokalnego (m. in.: przedszkolami, szkołami, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, biblioteką pedagogiczną, muzeum, policją, strażą miejską).

Zapraszamy do zapoznania się ze szczegółowymi wynikami ewaluacji.

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Przedszkole Samorządowe Nr 3
Patron	Maria Kownacka
Typ placówki	Przedszkole
Miejscowość	Biała Podlaska
Ulica	Janowska
Numer	22
Kod pocztowy	21-500
Urząd pocztowy	Biała Podlaska
Telefon	833416416 i 833416417
Fax	
Www	www.przedszkole3bp.edu.pl
Regon	03000235200000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	54
Oddziały	2
Nauczyciele pełnozatrudnieni	5.00
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	2.00
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	0.10
Średnia liczba uczących się w oddziale	27
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	10.8
Województwo	LUBELSKIE
Powiat	Biała Podlaska
Gmina	Biała Podlaska
Typ gminy	gmina miejska

Poziom spełniania wymagań państwa

Procesy wspomagania rozwoju i edukacji dzieci są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się	B
Procesy wspomagania rozwoju i edukacji dzieci są podporządkowane indywidualnym potrzebom edukacyjnym i rozwojowym oraz możliwościom psychofizycznym dzieci. Stosowane metody pracy są dostosowane do potrzeb dzieci i grupy przedszkolnej (D)	✓
Procesy wspomagania rozwoju i edukacji dzieci są planowane, monitorowane i doskonalone. Wnioski z monitorowania są wykorzystywane w planowaniu i realizowaniu tego procesu. (D)	✓
Wdrażane wnioski z monitorowania procesu wspomagania rozwoju i edukacji dzieci podnoszą efektywność tego procesu. (B)	✓
W przedszkolu stosuje się nowatorskie rozwiązania służące rozwojowi dzieci. (B)	✓
Dzieci nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej	B
Podstawa programowa wychowania przedszkolnego jest realizowana z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji. (D)	✓
W przedszkolu monitoruje się i analizuje osiągnięcia każdego dziecka, uwzględniając jego możliwości rozwojowe, formułuje się i wdraża wnioski z tych analiz. (D)	✓
Wdrożone wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć dzieci przyczyniają się do rozwijania ich umiejętności i zainteresowań. Modyfikowane w przedszkolu programy wychowania przedszkolnego uwzględniają wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć dzieci oraz rozwój ich zainteresowań. (B)	✓
Respektowane są normy społeczne.	B
Relacje między wszystkimi członkami przedszkolnej społeczności są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu. Dzieci w przedszkolu czują się bezpiecznie. (D)	✓
Dzieci wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje. (D)	✓
Podejmuje się działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań. (D)	✓
W przedszkolu kształtuje się postawę odpowiedzialności dzieci za działania własne i działania podejmowane w grupie. (D)	✓
Podejmowane działania wychowawcze są monitorowane i modyfikowane w razie potrzeb. (D)	✓
W przedszkolu, wspólnie z rodzicami, analizuje się podejmowane działania wychowawcze, w tym mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań. Ocenia się ich skuteczność oraz modyfikuje w razie potrzeb. (B)	✓
Dzieci wykazują się odpowiedzialnością w działaniu i relacjach społecznych. (B)	✓

Wnioski

1. Kadra pedagogiczna właściwie planuje, monitoruje i analizuje osiągnięcia dzieci oraz efekty wdrażania wniosków z tych analiz, co przyczynia się do rozwoju i kształtowania zainteresowań dzieci oraz wzrostu ich umiejętności.
2. Zorganizowana w przedszkolu przestrzeń, właściwie dobrane metody i formy pracy oraz realizowane programy odpowiadają potrzebom edukacyjnym i możliwościom psychofizycznym dzieci, co skutkuje rozwojem różnych form ich aktywności oraz wzbogaceniem i uatrakcyjnieniem procesu wychowawczo-dydaktycznego.
3. Działalność wychowawczo-dydaktyczna przedszkola opiera się na stosowaniu i systematycznym wdrażaniu programów własnych i nowatorskich metod pracy z dzieckiem, które w skuteczny sposób kształtują różnorodne umiejętności oraz pożądane zachowania i postawy dzieci.
4. Dzieci nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej wychowania przedszkolnego, rozwijają swoje pasje i zdolności, co sprawia, że w ocenie rodziców i partnerów przedszkola są w wysokim stopniu przygotowane do dalszej edukacji.
5. Podejmowane w przedszkolu działania wychowawcze są analizowane oraz na podstawie zdiagnozowanych potrzeb modyfikowane, co przyczynia się do wzmocnienia właściwych postaw dzieci i eliminowania zagrożeń.
6. Dzięki planowej i konsekwentnej pracy nauczycieli oraz współpracy z rodzicami w zakresie podejmowanych działań wychowawczych, dzieci potrafią zachować się zgodnie z ogólnie przyjętymi normami społecznymi oraz uczyć się odpowiedzialności w działaniu i relacjach społecznych.

Wyniki ewaluacji

Wymaganie:

Procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się

Zajęcia prowadzone w przedszkolu wynikają z rozpoznanych indywidualnych potrzeb dzieci i służą ich wszechstronnemu rozwojowi angażując je w ten proces. Nauczyciele systematycznie doskonalą przebieg zajęć opierając się na wnioskach z monitorowania osiągnięć dzieci i ewaluacji własnej pracy. Jakości zajęć służą nowatorskie działania nauczycieli, oparte na najnowszej wiedzy pedagogicznej.

Poziom spełnienia wymagania: B

Podejmowane przez przedszkole działania wspomagające rozwój i edukację dzieci są adekwatne do ich indywidualnych potrzeb oraz możliwości psychofizycznych. Procesy wspomaganie i rozwoju dzieci w badanej placówce są planowane, monitorowane i doskonalone. Stosowanie nowatorskich rozwiązań jest spójne z potrzebami dzieci i służy ich rozwojowi.

Wymaganie jest spełnione na poziomie wysokim.

Obszar badania: Procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci są podporządkowane indywidualnym potrzebom edukacyjnym i rozwojowym oraz możliwościom psychofizycznym dzieci. Stosowane metody pracy są dostosowane do potrzeb dzieci i grupy przedszkolnej

W przedszkolu podejmuje się działania edukacyjne odpowiadające indywidualnym potrzebom oraz możliwościom psychofizycznym dzieci. Nauczyciele stosują formy i metody pracy odpowiednie do wieku i możliwości dzieci. W opinii dyrektora i nauczycieli (w wywiadzie) indywidualne potrzeby, zdolności i możliwości psychofizyczne dzieci rozpoznawane są m. in.: w wyniku obserwacji zachowań dzieci w różnych sytuacjach, analizy wytworów pracy dziecka, analizy wypowiedzi dzieci, rozmów z rodzicami (zob.tab.1). Dyrektor do stałych działań realizowanych w celu wsparcia indywidualnych potrzeb edukacyjnych, rozwojowych oraz możliwości psychofizycznych dzieci, zaliczył: prace z dziećmi wymagającymi pomocy psychologiczno-pedagogicznej, terapii logopedycznej, korekty postawy ciała, konsultacje ze specjalistami a także udział w konkursach i systematyczna praca indywidualna (zob.tab.2). Z analizy danych zastanych wynika, że rytm dnia dziecka w przedszkolu jest zgodny z zalecanymi warunkami realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego. W godzinach pracy przedszkola uwzględniono właściwe proporcje zagospodarowania czasu na różne formy aktywności dzieci. Jest przewidziany czas na aktywność, w tym na świeżym powietrzu i wyciszenie. Na realizację podstawy programowej przeznaczony jest czas od godziny 8.00 do 13.00. Po godzinie 13.00 jest czas relaksu, zabawy i zajęcia relaksacyjne, terapia muzyką, baśnią,

zabawy dydaktyczne, utrwalanie poznanych wierszy i piosenek, ćwiczenia graficzne, matematyczne, językowe, a także zajęcia twórcze w małych zespołach i zajęcia dodatkowe. Podczas obserwacji wszystkich zajęć odnotowano zróżnicowanie form aktywności proponowanych dzieciom oraz zróżnicowanie poziomu trudności zadań. Nauczyciele w ankiecie po obserwacji zajęć stwierdzają, że dostosowują metody pracy do indywidualnych potrzeb i możliwości rozwojowych dziecka. Odbywa się to poprzez: różnicowanie stopnia trudności zadań, dostosowanie tempa pracy do indywidualnych potrzeb dzieci i zróżnicowanie metod wykonywania pracy plastycznej. Zdaniem ankietowanych rodziców sposób pracy z ich dzieckiem odpowiada jego potrzebom i możliwościom (rys. 1j). Zdecydowana większość rodziców (35 z 38) twierdzi, że otrzymują oni często od nauczycielek zindywidualizowaną informację o tym, jak ich dziecko funkcjonuje w przedszkolu (rys. 2j).

Placówka zlokalizowana jest w budynku dwukondygnacyjnym (na parterze). Pomieszczenia do zajęć (2 sale) są przestronne, jasne i estetycznie umeblowane. Sale mają wyodrębnione miejsce do zajęć, zabaw i odpoczynku (zob.tab.3). Kąciki zainteresowań i kąciki wypoczynkowe (do zabawy w 2-3 osobowych grupkach) urządzone są zgodnie z zainteresowaniami i potrzebami dzieci. Wielkość sal zapewnia swobodną aktywność dzieci (ruchową, zabawy grupowe i indywidualne). Łazienka usytuowana jest bezpośrednio przy sali 3-4 latków i dostosowana do potrzeb dzieci. Grupa dzieci starszych idąc z sali do do łazienki przechodzi przez szatnię (zob.tab.3).

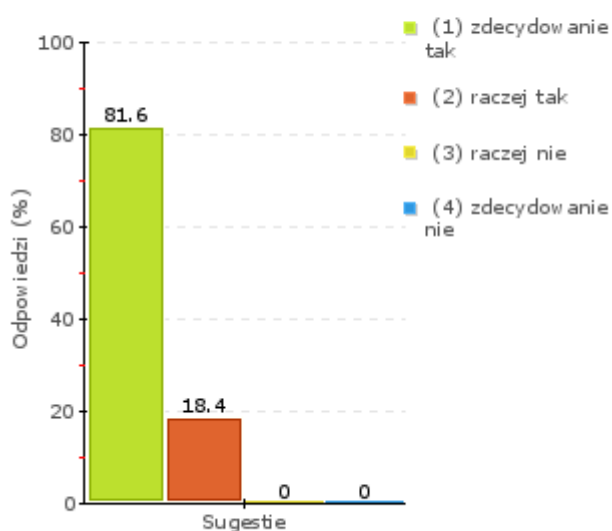
Prowadzone są obserwacje przyrodnicze, tj.: hodowle roślin i dokarmianie ptaków zimą (karmniki za oknem). Każde dziecko ma w sali swoją półkę na teczkę z pracami plastycznymi i innymi wytworami. W szatni znajdują się półki z ekspozycją wytworów dzieci. Różnorodność zabawek, gier, pomocy dydaktycznych zaspokaja potrzeby rozwojowe dzieci. Rodzice w trakcie wywiadu stwierdzili, że warunki lokalowe i wyposażenie przedszkola jest adekwatne do potrzeb dzieci i sprzyja ich rozwojowi. W wywiadzie grupowym dzieci powiedziały, że lubią swoje przedszkole. Najbardziej lubią się uczyć, robić prace plastyczne, pisać szlaczki i bawić się. Nie lubią bawić się „ze złymi koleżankami” i na dywanie bawić się "w języka".

Czy Pana/i zdaniem to, jak nauczyciele pracują z Pana/i dzieckiem odpowiada jego potrzebom i możliwościom? KADR

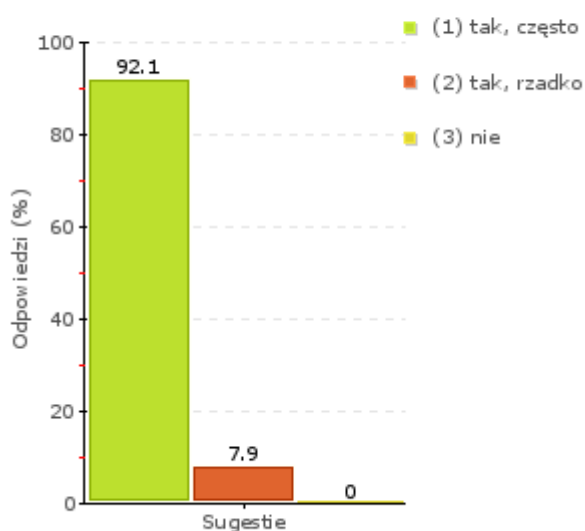
Czy otrzymuje Pan/i zindywidualizowaną informację o tym, jak Pana/i dziecko funkcjonuje w przedszkolu? KADR

Liczebność: 38

Liczebność: 38

Wykres 1j

Wykres 2j

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: W jaki sposób rozpoznaje Pan/i indywidualne potrzeby, zdolności i możliwości poszczególnych dzieci? (8242)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	obserwacje	zachowań dzieci w różnych sytuacjach np.: w trakcie zabaw swobodnych, zajęć dydaktyczno-wychowawczych, spacerów, wycieczek, udziału dzieci w uroczystościach, konkursach, zawodach sportowych
2	analizy	analiza wytworów prac dziecka (rysunki, karty pracy, konstrukcji, układanek), analiza wypowiedzi dzieci, analiza dokumentacji dziecka
3	rozmowy	wypowiedzi dzieci, rozmowy z rodzicami
4	diagnozy	diagnoza gotowości szkolnej

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Proszę podać przykłady dostosowania Pana/i metod pracy do indywidualnych potrzeb i możliwości rozwojowych dziecka. (8243)

Tab.2

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	zasada stopniowania trudności	- zróżnicowanie kart pracy, - formułuję dodatkowe objaśnienia, dzieciom zdolniejszym, - przydzielam dodatkowe zadania o wyższym stopniu trudności, - dzieci miały wybór karty pracy, z podpowiedzią lub bez, - dzieci młodsze, łączyły linia zbiory o tej samej liczbie elementów lub odwzorowywały za pomocą kropek lub kresek.
2	zróżnicowanie metod wykonywania pracy plastycznej	- daję dzieciom wybór jaką metodą chcą wykonać swoją pracę. - zastosowane metody pracy rozwijały zainteresowania, sprzyjały zgodnej i wspólnej zabawie, kształtowały świadomość zdrowotną, sprawiały, że dzieci nabywały nowe umiejętności, zaspokajały ciekawość, doskonaliły koordynację ruchową, wzrokową, słuchową, rozwijały wyobraźnię i twórcze myślenie, - dzieci miały możliwość wyboru materiału, np. kolorowy papier lub gazeta dzieci zdolne łączyły ze sobą papier i gazetę dzieci młodsze miały sylwetę ufolodka pokolorować lub dorysować brakujące elementy i pokolorować.
3	dostosowanie czasu i tempa pracy do indywidualnych potrzeb dzieci	czas trwania zajęć dostosowany do indywidualnych możliwości dzieci, wydłużony lub skrócony, w zależności od tempa pracy dziecka i chęci wykonania zadania.

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Czy warunki lokalowe i wyposażenie sprzyjają rozwojowi dzieci? (8267)

Tab.3

Numer	Analiza
1	Dwie duże, przestronne, widne sale wyposażone w stoliki i krzeselka, szafki oraz pomoce dydaktyczne, zabawki. Wydzielone są miejsca do zabawy i zajęć ruchowych. Łazienka dostosowana do wzrostu dzieci. Szatnia wyposażona w wieszaki i półki (każde dziecko ma własną oznakowaną półkę i wieszak). Posiłki gotowane są na miejscu w kuchni wyposażonej zgodnie z wymogami BHP i HACAP. Plac zabaw duży, ogrodzony. Wyposażony w dużą liczbę urządzeń dostosowaną do liczby dzieci, które mogą korzystać z nich według zainteresowań. Sprzęt bezpieczny. Elementy metalowe i drewniane stabilnie umocowane, odnowione, pomalowane. Posiłki dzieci jedzą w salach. Młodsze dzieci leżakują (odpowiednie wyposażenie do leżakowania). W salach są kąpiki zainteresowań dla dzieci: kuchnia, toaleta, kąpik wypoczynkowy, kąpik lalek, domek, kąpik warsztat z narzędziami, kąpik z samochodami i innymi zabawkami mechanicznymi, klocki. Duża wybór gier planszowych i układanek.

Obszar badania: Procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci są planowane, monitorowane i doskonalone. Wnioski z monitorowania są wykorzystywane w planowaniu i realizowaniu tego procesu.

Procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci w przedszkolu są w sposób przemyślany i systemowy planowane oraz poddawane monitorowaniu. Prowadzone dyskusje i analizy stanowią podstawę do formułowania wniosków, które następnie wykorzystywane są w realizowaniu i doskonaleniu tych procesów. Z informacji pozyskanej od dyrektora wynika, że w planowaniu procesów edukacyjnych uczestniczy cała rada pedagogiczna. Planowanie przebiega wielotorowo:

- za planowanie strategiczne odpowiada dyrektor przedszkola, który we współdziałaniu nauczycieli opracowuje roczne plany pracy przedszkola i plan nadzoru (w którym uwzględnia się, m.in. wspomaganie nauczycieli w realizacji procesów czy kontrole i monitorowanie ich realizacji);
- rada pedagogiczna opracowuje koncepcje pracy przedszkola, program wychowawczy, profilaktyki, harmonogramy);
- nauczyciele pracujący w jednym oddziale opracowują miesięczne plany pracy i wspólnie planują codzienne zajęcia (uwzględniając potrzebne modyfikacje);
- nauczyciele prowadzący zajęcia dodatkowe (logopedyczne, gimnastyki korekcyjnej, języka angielskiego, katechezy, muzyczno-taneczne) indywidualnie opracowują plany swoich zajęć.

Z informacji pozyskanych od dyrektora wynika, że na wszystkich etapach planowanie procesów odbywa się

z uwzględnieniem zainteresowań i potrzeb rozwojowych dzieci, uwag rodziców, wniosków wynikających z okresowych sprawozdań nauczycieli i wniosków z nadzoru pedagogicznego.

Zdaniem dyrektora i nauczycieli biorących udział w wywiadzie monitorowanie procesów edukacyjnych również przebiega na różnych poziomach wzajemnie uzupełniających się: od codziennych obserwacji indywidualnej pracy każdego dziecka, poprzez rozmowy z dziećmi i rodzicami, analizę wytworów prac dzieci (rysunki, karty pracy, konstrukcje, układanki), analizę wypowiedzi i umiejętności dzieci (karty umiejętności), analizę wyników obserwacji pedagogicznych i diagnoz edukacyjnych (arkusz obserwacji dzieci - 3 razy w roku i kwestionariusza gotowości szkolnej), po dyskusje nauczycieli pracujących w jednym oddziale, rozmowy nieformalne grup nauczycieli, kontrole i obserwacje w trybie nadzoru dyrektora oraz dyskusje na zebraniach rady pedagogicznej. Z informacji pozyskanych od dyrektora wynika, że monitorując procesy dydaktyczne, nauczyciele stawiają sobie wiele pytań, m.in.: Czy nauczyciele stosują właściwe formy i metody pracy? Czy postawione cele są odpowiednio zrealizowane? Czy prowadzone działania przynoszą oczekiwane efekty? Jaki jest poziom umiejętności dzieci? (zob. tab.1).

Zdaniem dyrektora i nauczycieli (w wywiadzie) wdrożone wnioski z monitorowania wpływają w znacznym stopniu na doskonalenie procesów edukacyjnych i wychowawczych, a podejmowane na tej podstawie działania okazują się skuteczne (zob.tab.2).

Analiza dokumentacji przedszkolnej wykazała, że w ostatnim czasie, w celu doskonalenia procesu wspomagania i rozwoju każdego dziecka, placówka przystąpiła do realizacji zagadnień akcji MEN „Ćwiczyć każdy może” organizowanej w ramach Roku Szkoły w Ruchu. Podejmowanych jest wiele działań o tematyce zdrowego stylu życia i aktywnego spędzania czasu. W ramach tej akcji, przy współpracy z Biblioteką Miejską - oddział dla dzieci, odbyły się zajęcia zorganizowane - Konkurs - na temat "Bezpieczne zabawy zimą".

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Proszę opisać, jakie pytania stawiają sobie Państwo monitorując procesy edukacyjne? Jakie dane Państwo zbierają, by odpowiedzieć na te pytania? (8533)

Tab.1

Numer	Analiza	Cytaty
1	1). W jakim stopniu zrealizowana jest podstawa programowa? 2). Czy nauczyciele monitorują przyrost wiedzy dzieci? 3). Czy nauczyciele stosują właściwe formy i metody pracy? 4). Czy dzieci są aktywne i zainteresowane tematem zajęć? 5). Czy postawione cele są odpowiednio zrealizowane? 6). Czy prowadzone działania przynoszą oczekiwane efekty? 7). Jaki jest poziom umiejętności dzieci ? 8). Jakie są oczekiwania rodziców?	Zbierane dane, by odpowiedzieć na pytania: - obserwacje cech rozwoju fizycznego, umysłowego i społeczno-emocjonalnego, - sprawozdania z realizacji podstawy programowej, - analiza dokumentacji grupowej, - analiza umiejętności dzieci (sprawozdania z opanowanych umiejętności) i przyrost kompetencji, - wyniki diagnozy i obserwacji, - informacje od rodziców w sprawie oczekiwań, - prowadzenie obserwacji zajęć pod kątem stosowanych metod i form pracy aktywizujących (nowatorskie) dzieci.

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Do czego wykorzystują Państwo wnioski wypływające z monitorowania zaplanowanych działań? (8271)

Tab.2

Numer	Analiza
1	- ustalania kierunków pracy (zawartych w dokumentacji), - doskonalenia rady pedagogicznej (planowanie wewnętrznego doskonalenia i wyboru odpowiednich form doksztalcania i doskonalenia), - efektywności oddziaływań na dziecko poprzez aktywizujące formy i metody, - dostosowania warunków pracy w dostosowaniu do tempa pracy i możliwości dzieci oraz wykorzystania pomocy dydaktycznych, - nawiązywania do współpracy z rodzicami wynikające z obserwacji i ustalenia wspólnych oddziaływań, - wdrażania nowatorskich metod pracy na zajęciach, - modyfikacji programów (programy własne i indywidualnego wsparcia), - ciekawych rozwiązań i pomysłów, - wzbogacania wyposażenia przedszkola w sprzęt, pomoce dydaktyczne, gry, zabawki.

Obszar badania: Wdrażane wnioski z monitorowania procesu wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci podnoszą efektywność tego procesu.

Wdrażane wnioski z monitorowania procesu wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci podnoszą efektywność tego procesu. Zdaniem dyrektora wnioski z monitorowania przyczyniają się do rozwijania umiejętności i zainteresowań dzieci, rozbudzania ich ciekawości oraz procesów poznawczych, pozwalają im na odnoszenie sukcesów, przyczyniają się do podniesienia efektywności pracy przedszkola, wpływają na bogacenie oferty i budują pozytywny wizerunek placówki w środowisku lokalnym.

W ocenie dyrektora dzieci:

- nabyły odporność emocjonalną, na miarę swoich możliwości samodzielnie pokonując trudności, wierzą we własne siły,
- potrafią wcielić się w role aktorskie, rozwinęły zdolności recytatorskie występując publicznie podczas uroczystości w przedszkolu i biorąc udział w konkursach,
- rozwinęły zdolności plastyczne, muzyczne, sprawność manualną, intelektualną, muzyczno-ruchową uczestnicząc w zajęciach muzycznych „Przedszkole pełne muzyki”, plastycznych „Mały artysta” oraz na zajęciach muzyczno-tanecznych,
- rozwinęły zainteresowania i uzdolnienia dzięki wdrożeniu „Systemu wspierania dziecka uzdolnionego opracowanego dla Samorządowego Przedszkola Nr 3 w Białej Podlaskiej”,
- rozwinęły swoją wiedzę o ekologii i środowisku podczas wycieczek i zajęć tematycznych w środowisku naturalnym,
- poszerzyły wiedzę na temat ochrony zdrowia, zachowania bezpieczeństwa, respektowania norm i zasad

w ruchu drogowym na zajęciach tematycznych, podczas spotkań z policjantem, strażnikiem miejskim, dentystą, pielęgniarką oraz podczas wycieczki do staży pożarnej i na skrzyżowanie ulic,

- usprawniły dysfunkcje dzieci niepełnosprawnych poprzez opracowanie i wdrożenie indywidualnych programów wspomagających rozwój dziecka,
- umożliwiły wszystkim dzieciom objętym obowiązkiem przedszkolnym osiągnięcie dojrzałości szkolnej.

Obszar badania: W przedszkolu stosuje się nowatorskie rozwiązania służące rozwojowi dzieci.

W przedszkolu realizowane są programy i wykorzystywane metody pracy z dziećmi w celu wzbogacenia i uatrakcyjnienia procesu wychowawczo-dydaktycznym oraz służące ich rozwojowi. Za nowatorskie rozwiązania stosowane w przedszkolu można uznać opracowanie i wdrażanie przez nauczycieli programów własnych. Przekonują o tym wypowiedzi dyrektora (zob.tab.1), nauczycieli po przeprowadzonych zajęciach oraz przedstawicieli partnerów organu prowadzącego (w wywiadach). Zdaniem dyrektora i pozostałych respondentów realizacja w przedszkolu nowatorskich rozwiązań umożliwia wszechstronny rozwój dzieci. Pozwala na rozbudzanie zapałań do muzyki, śpiewu, tańca, kształcenie poczucia rytmu, rozwijanie predyspozycji i wrażliwości muzycznej, rozwijanie twórczej aktywności i uzdolnień plastycznych, rozwijanie wyobraźni przestrzennej i ekspresji twórczej, a poza tym poznawanie motywów i sposobów ochrony i kształtowania środowiska, wyrabianie umiejętności dostrzegania zjawisk przyrodniczych i czynów człowieka. Formowanie i umacnianie pozytywnych przekonań, radzenie sobie w trudnych sytuacjach, rozwiązywanie problemów przyczynia się do kształtowania pozytywnych cech charakteru oraz właściwych postaw. Partnerzy dodali, że przedszkole rozwija kreatywność dzieci i buduje w nich poczucie własnej wartości, a także wzmacnia więzi rodzinne, m. in. poprzez: organizowanie cyklicznych zajęć z garncarstwa, ceramiki, redagowanie własnej gazetki, organizowanie corocznego Świąta Rodziny i różnych konkursów. Przedszkole uczestniczy z własnej inicjatywy w zajęciach w Muzeum Południowego Podlasia w Białej Podlaskiej, dzieci biorą udział w konkursach, np. "Moja przygoda w muzeum" oraz zdobywają w nich uznanie (wyróżnienie dla dziecka z przedszkola). Nauczyciele w trakcie wywiadu wymieniali szereg przykładów świadczących ich zdaniem o nowatorstwie, w tym wykorzystywanie w codziennej pracy z dziećmi metod aktywizujących (np. Labana, Bogdanowicza), wdrażanie metod (adaptowanych) - Metoda Dobrego Startu, elementów kinezylogii edukacyjnej Dennisona (zob.tab.2). Dodali także, że nowatorskie działania odpowiadają na potrzeby dzieci, tj.: potrzeba ruchu, komunikacji, bezpieczeństwa, pracy w grupie, sukcesu, orientacji przestrzennej oraz wyciszenia.

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Proszę wymienić podjęte w przedszkolu w tym lub poprzednim roku szkolnym działania nowatorskie, innowacje, eksperymenty dydaktyczne i/lub organizacyjne. (2946)

Tab.1

Numer	Analiza	Cytaty
1	1. Opracowanie i realizacja programów własnych. 2. Realizacja programu zdrowotnego. 3. Organizacja i udział w akcjach charytatywnych.	Ad.1. Opracowanie i eerealizacja programów własnych: - "Po pierwsze zabawa, po drugie ruch" w celu wprowadzenia elementów kinezylogii edukacyjnej w proces wszechstronnego rozwoju dziecka - "Edukacja ekologiczna w przedszkolu" z zakresu ochrony przyrody - "Przedszkole pełne muzyki" - rozbudzenie zamiłowań do muzyki, śpiewu, tańca - " Mały artysta" - twórczość plastyczna przedszkolaka, rozwijanie wyobraźni, zainteresowań i uzdolnień plastycznych. Ad.2. - długofalowa realizacja programu "Zdrowe Przedszkole" wynikającego z przystąpienia przedszkola do sieci "Szkół Promujących Zdrowie" i uzyskała w 2003r. Certyfikat Wojewódzkiej Sieci Szkół Promujących Zdrowie. W ramach promocji zdrowia w Przedszkolu opracowano i wdrożono programy własne takie jak "Zdrowe Przedszkole marzenie czy rzeczywistość", "Zdrowy przedszkolak", "Po zdrowie poprzez ruch" oraz udział w akcji "Szkola w ruchu" - ćwiczyć każdy może- realizacja programu "Czyste powietrze wokół nas" promująca ochronę zdrowia i środowisk. Ad. 3. Placówka bierze udział w akcjach charytatywnych uwrażliwiając dzieci na potrzebę niesienia pomocy potrzebującym: zbiórka artykułów piśmienniczych i zabawek dla dzieci z Domu Dziecka w Komarnie oraz zbiórka żywności dla zwierząt ze schroniska dla bezdomnych zwierząt "Azyl" w Białej Podlaskiej.

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Czy podczas zajęć pojawiły się elementy, które można uznać za nowatorskie? Proszę uzasadnić.

(8123)

Tab.2

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	metody pracy z dziećmi	- elementy metody pedagogiki zabawy metodą Klanza, była to zabawa muzyczno-ruchowa - Ciasto. Dzięki zastosowaniu tej metody grupa mogła się szybciej zintegrować, metoda Dobrego Startu Marty Bogdanowicz, której założeniem jest rozwijanie funkcji spostrzeżeniowych, wzrokowych, słuchowych, dotykowych, kinestetycznych i motorycznych oraz współdziałanie między tymi funkcjami, metoda ruchowa ekspresji twórczej R. Labana - rozwijała naturalną ruchliwość i naturalny styl motoryki dziecka, elementy metody Dennisona - elementów kinezylogii edukacyjnej
2	elementy ćwiczeń ortofonicznych w zabawie	elementy logopedyczne Elżbiety Sachajskiej, była to zabawa ruchowo-naśladowcza z elementami ćwiczeń ortofonicznych, które usprawniają motorykę i koordynację narządów artykulacyjnych oraz służą rozwijaniu i kształtowaniu prawidłowej wymowy
3	programy własne	- Mały artysta - twórczość plastyczna przedszkolaka, - Przedszkole pełne muzyki
4	elementy rocznego planu przedszkola	Z poezja za pan brat - zachęcanie do rozbudzania zainteresowań, do inspiracji plastycznych, rozwijania wyobraźni

Wymaganie:

Dzieci nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej

Zmiany w zewnętrznym świecie powodują konieczność właściwego przygotowania dzieci do nowej rzeczywistości, dlatego dla sukcesu indywidualnego i społecznego dzieci uczęszczające do przedszkola nabywają kompetencje określone w podstawie programowej. Stopień, w jakim są one nabywane, zależy od skuteczności monitorowania tego procesu oraz pozyskania wiedzy o indywidualnych potrzebach rozwojowych i możliwościach każdego dziecka.

Poziom spełnienia wymagania: B

Podstawa programowa wychowania przedszkolnego realizowana w placówce jest spójna z zalecanymi warunkami i sposobami jej realizacji. Nauczyciele monitorują i analizują osiągnięcia każdego dziecka z uwzględnieniem jego możliwości rozwojowych i indywidualnych. Wdrożone wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć dzieci sprzyjają rozwojowi ich umiejętności i zainteresowań, co znajduje uznanie w oczach rodziców.

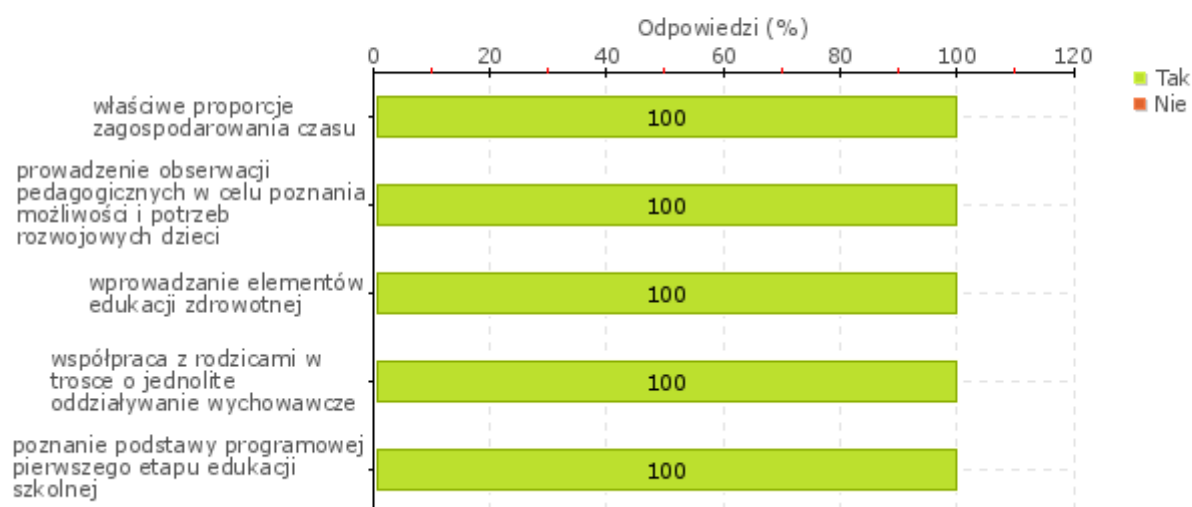
Wymaganie jest spełnione na poziomie wysokim.

Obszar badania: Podstawa programowa wychowania przedszkolnego jest realizowana z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji.

Nauczyciele wykorzystują w pracy z dziećmi zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej. Dyrektor i wszyscy nauczyciele (zob.rys.1w) w ankiecie podali, że spośród zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej w swojej pracy wykorzystują właściwe proporcje zagospodarowania czasu, wprowadzają elementy edukacji zdrowotnej, współpracują z rodzicami w trosce o jednolite oddziaływanie wychowawcze. Prowadzą obserwacje pedagogiczne w celu poznania możliwości i potrzeb rozwojowych dzieci, a także zapoznają się z podstawą programową pierwszego etapu edukacji szkolnej. Zarówno obserwacje sytuacji edukacyjnych (zabaw swobodnych, zajęć z całą grupą, czynności samoobsługowych, opiekuńczych i organizacyjnych) jak i wywiad z nauczycielami po przeprowadzonych zajęciach wskazują, że wykorzystują oni w swojej pracy zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej.

Które z zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej wykorzystuje Pan/i w swojej pracy? KADN

Liczebność: 4

Wykres 1w

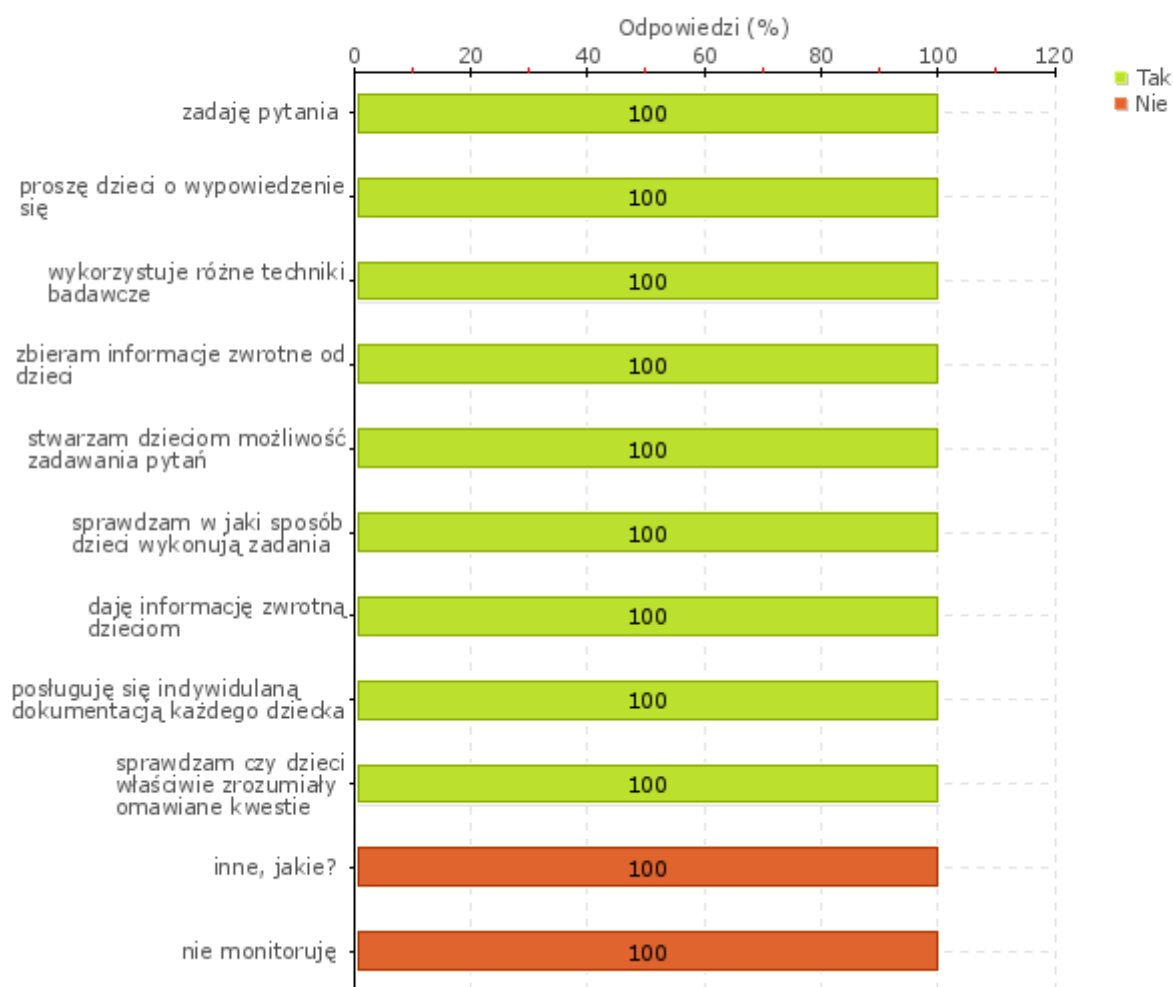
Obszar badania: W przedszkolu monitoruje się i analizuje osiągnięcia każdego dziecka, uwzględniając jego możliwości rozwojowe, formułuje się i wdraża wnioski z tych analiz.

Nauczyciele monitorują i analizują osiągnięcia dzieci wynikające z podstawy programowej wychowania przedszkolnego. Formułują i wdrażają wnioski z tych analiz. Zarówno dyrektor jak i wszyscy ankietowani nauczyciele stwierdzili, że w przedszkolu są monitorowane i analizowane osiągnięcia każdego dziecka. Nauczyciele wskazali, m. in. na: prowadzone rozmowy i obserwacje dzieci, stosowanie różnych technik badawczych, analizę i diagnozę rozwoju dziecka uwzględnioną w indywidualnej dokumentacji (zob.rys.1w). Zdaniem respondentów wnioski z monitorowania osiągnięć każdego dziecka (zob.tab.1) przekładają się na wdrażane w placówce działania (zob.tab.2). Dyrektor dodatkowo podaje prowadzone w tym zakresie działania, tj.: systematyczne zajęcia z logopedą dla dzieci z deficytami mowy, systematyczne zajęcia z korektywy dla dzieci, u których zdiagnozowano przez lekarza ortopedę deficyty w rozwoju fizycznym, praca indywidualna i wyrównawcza z dziećmi, u których zaobserwowano trudności w przyswajaniu wiadomości i nabywaniu umiejętności spowodowane wolniejszym rozwojem lub dużą absencją w przedszkolu, angażowanie dzieci uzdolnionych w konkursach recytatorskich, plastycznych, wiedzy o zdrowiu, ekologii oraz wiedzy o Unii Europejskiej, w salach pobytu dzieci zorganizowano kącki tematyczne oraz doposażono przedszkole w pomoce dydaktyczne, zabawki, układanki, gry.

Z przeprowadzonych obserwacji wynika, że wszyscy nauczyciele podczas zajęć monitorowali osiągnięcia dzieci. Na żadnych zajęciach nie wystąpiło wykorzystanie technik badawczych (zob.tab.3).

W jaki sposób monitoruje Pan/i osiągnięcia dzieci? KADN

Liczebność: 4

Wykres 1w

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jakie są wnioski z monitorowania osiągnięć dzieci? (9570)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	indywidualizować pracę dziecka	dostosować wymagań do możliwości rozwojowych dziecka, niwelować braki, deficy i różnice rozwojowe,
2	poszukiwać metod aktywizujących	poprzez doskonalenie zawodowe nauczycieli
3	wspierać i rozwijać uzdolnienia i zainteresowania dzieci	opracować system wspierania dziecka zdolnego, organizować spotkania z ciekawymi ludźmi, organizować wycieczki do różnych środowisk i instytucji użyteczności publicznej

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Czy wnioski te zostały wdrożone? Jeśli tak, to w jaki sposób? (8299)

Tab.2

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	opracowanie i wdrożenie programów indywidualnych	w każdym roku, 4 w tym roku szkolnym
2	poszukiwanie nowych, skutecznych metod pracy poprzez doskonalenie zawodowe nauczycieli	Nauczyciele uczestniczyli w różnego rodzaju szkoleniach wewnętrznych i zewnętrznych, m. in.: rady szkoleniowe: "System edukacji przez ruch – metoda D. Dziamskiej", "Gry i zabawy w panowaniu nad emocjami najmłodszych", "Poezja w rozwoju osobowości dziecka w wieku przedszkolnym", szkolenia zewnętrzne: "Rewalidacja dzieci niepełnosprawnych z zastosowaniem elementów terapii SI", "Alternatywne metody nauczania", "Przygotowanie dzieci do nauki pisania i czytania w przedszkolu", podnoszenie kwalifikacji "Terapia pedagogiczna z podstawami logopedii", "Oligofrenopedagogika".
3	opracowano i jest wdrażany „System Wspierania Dziecka Uzdolnionego opracowany dla przedszkola Samorządowego NR 3 w Białej Podlaskiej”	Zawiera on podział pracy ze względu na rodzaj uzdolnień (np.: praca z dzieckiem uzdolnionym matematycznie, intelektualnie, muzycznie, plastycznie, ze zdolnościami językowo-literackimi), podaje konkretne sposoby diagnozowania (np.: obserwacja – arkusz obserwacji, ankietowanie – kwestionariusz ankiety dla rodziców, analiza wytworów, prac dzieci), wskazuje różnorodne formy i metody pracy z dzieckiem.

Typ pytania: Pytanie wielokrotnego wyboru

Treść pytania: W jaki sposób nauczyciel/ka monitoruje osiągnięcia dzieci podczas zajęć? (9560)

Ogólna liczba respondentów biorących udział w badaniu: 6

Tab.3

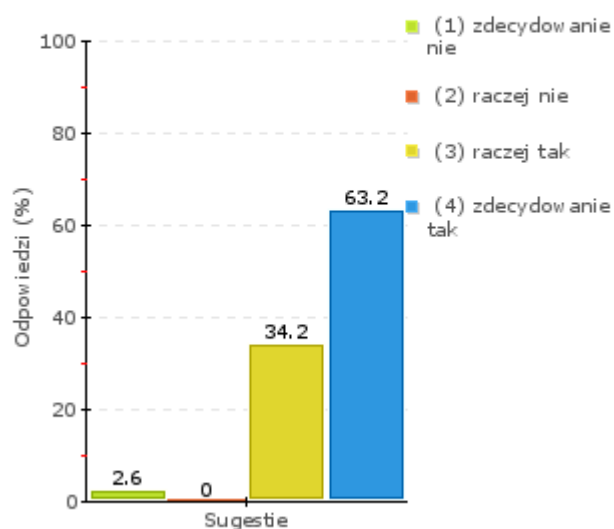
Numer odpowiedzi	Treść odpowiedzi	Częstość	Procent
1	sprawdza, czy dzieci zrozumiały polecenia/omawiane kwestie	6 / 0	100 / 0
2	sprawdza, w jaki sposób dzieci wykonują zadania	6 / 0	100 / 0
3	zadaje dzieciom pytania	6 / 0	100 / 0
4	stwarza dzieciom możliwość zadania pytania/zachęca dzieci do zadawania pytań	4 / 2	66.7 / 33.3
5	inne, jakie?	0 / 6	0 / 100
6	prosi dzieci o wypowiedzenie się	6 / 0	100 / 0
7	wykorzystuje różne techniki badawcze	0 / 6	0 / 100
8	zbiera informacje zwrotne od dzieci	5 / 1	83.3 / 16.7

Obszar badania: Wdrożone wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć dzieci przyczyniają się do rozwijania ich umiejętności i zainteresowań. Modyfikowane w przedszkolu programy wychowania przedszkolnego uwzględniają wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć dzieci oraz rozwój ich zainteresowań.

Działania podjęte na skutek monitorowania osiągnięć dzieci przyczyniły się do uzyskania zaplanowanych efektów kształcenia i wychowania, a także rozwoju zainteresowań i uzdolnień dzieci. Zarówno dyrektor jak i nauczyciele twierdzą, że wdrażane wnioski z analizowania osiągnięć dzieci przyczyniają się do rozwijania ich umiejętności i zainteresowań oraz przynoszą oczekiwane rezultaty. W opinii dyrektora i nauczycieli monitoruje się osiągnięcia każdego dziecka wynikające z realizacji podstawy programowej. Nauczyciele w tym celu analizują arkusze obserwacji i karty pracy z dziećmi oraz diagnozę przedszkolną. W wyniku przeprowadzonych analiz osiągnięć dzieci podejmuje się w przedszkolu działania wspierające, korygujące czy też rozwijające, m. in.: ustala się kierunki pracy indywidualnej z dziećmi, prowadzi się rozmowy z rodzicami w celu ujednolicenia oddziaływań wspomagających indywidualny rozwój każdego dziecka, stosuje się aktywne metody pracy z dziećmi, tworzy się warunki sprzyjające aktywności ruchowej dziecka, wzbogaca się bazę dydaktyczną przedszkola (zob.tab.1). W razie potrzeby proponuje się rodzicom korzystanie z pomocy poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz z pomocy specjalistów. Dzieci, które mają trudności z przyswajaniem umiejętności i wiadomości programowych objęte są indywidualną pomocą w przedszkolu. Nauczyciele opracowują plany pracy dla tych dzieci w oparciu o rozpoznany problem i wdrażają treści programowe, których celem jest wyeliminowanie deficytów i doprowadzenie dziecka do sukcesu na miarę jego możliwości. Prawie wszyscy rodzice w ankiecie stwierdzają, że przedszkole pomaga rozwijać zainteresowania ich dziecka (rys. 1j).

Czy przedszkole pomaga rozwijać zainteresowania Pana/i dziecka? KADR

Liczebność: 38

Wykres 1j

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jakie działania podjęte na skutek monitorowania osiągnięć dzieci przyczyniły się do rozwoju ich umiejętności opisanych w podstawie programowej? (8316)

Tab.1

Numer	Analiza	Cytaty
1	<p>- nabycie umiejętności w sferze umysłowej do gotowości szkolnej, - rozwój umiejętności i możliwości likwidowania blokad powstałych na skutek stresu i lęku, - nabycie umiejętności dostrzegania zjawisk przyrodniczych i czynów człowieka oraz poszanowania przyrody, - rozwijanie umiejętności i zdolności plastycznych, sprawności manualnych, - nabycie umiejętności poczucia rytmu, twórczej aktywności i integracji z grupą, - ustalenie kierunków pracy indywidualnej z dzieckiem, - umiejętność prezentacji talentów na scenie i przedstawienie posiadanej wiedzy, - nabycie umiejętności i kompetencji uczenia się, radzenia sobie w trudnych sytuacjach, pokonywania lęku, - umiejętność słuchania tekstu, koncentracji i uwagi, nabycie umiejętności przygotowujących do czytania i pisanie, - umiejętność wspólnej i zgodnej zabawy, rozwój sprawności fizycznych i intelektualnych, - umiejętność obserwowania, doświadczania i uwrażliwienia na środowisko przyrodnicze, - umiejętności opiekuńcze i rozwój na tematy przyrodnicze, - umiejętność poszanowania i przestrzeganie zdrowego stylu życia, - nabycie umiejętności plastycznych, sprawności manualnej i ukształtowanie wrażliwości estetycznej, - nabycie umiejętności poprawnej mowy, - umiejętność niesienia pomocy potrzebującym i nabycie wrażliwości społecznej</p>	<p>- realizacja indywidualnych programów wspomagania (dla dzieci 5 letnich), - realizacja programów własnych: „Edukacja ekologiczna w przedszkolu”, „Po pierwsze zabawa, po drugie ruch”, „Mały artysta”, „Przedszkole pełne muzyki”, - rozmowy z rodzicami dzieci uzdolnionych i wymagających pomocy w celu ujednolicenia oddziaływań wspomagających, - udział dzieci w konkursach i przedstawieniach, - tworzenie warunków aktywności ruchowej - program własny, konkursy, uroczystości, pokazy artystyczne (teatrzyki) - cykliczny udział dzieci w zajęciach bibliotecznych, - stosowanie aktywnych i twórczych metod pracy, - prowadzenie obserwacji przyrodniczych np. (zajęcia z pszczelarstwa), - zakładanie kącików przyrodniczych w celu opieki nad hodowlą i pielęgnacją roślin, opieka nad ptakami zimą, - organizowanie mitingów antynikotynowych "Czyste powietrze", - wykonywanie prac plastycznych różnorodnymi technikami (Program własny "Mały artysta" i zajęcia w Muzeum), zajęcia dodatkowe prowadzone 1x w miesiącu z garncarstwa, - udział dzieci na zajęciach logopedycznych i zajęciach z korektywy, - udział w akcjach charytatywnych, - doposażenie placówki w środki dydaktyczne – gry, układanki, puzzle, książki, zabawki, plansze, DVD</p>

Wymaganie:

Respektowane są normy społeczne.

Przedszkola powinny kształtować postawy zgodne z wartościami i normami społeczeństwa demokratycznego. Poznawanie zasad i rozumienie ich znaczenia dla funkcjonowania społeczności przedszkolnej i społeczeństwa stanowi element rozwoju. Świadomość tego, jak ważne jest przestrzeganie wspólnie ustalonych reguł, decyduje o sukcesie grup. Ważnym zadaniem przedszkola jest tworzenie poczucia bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego, a także klimatu sprzyjającego rozwojowi dzieci.

Poziom spełnienia wymagania: B

W przedszkolu zapewnia się dzieciom bezpieczeństwo dbając o właściwe warunki i wyposażenie oraz tworząc relacje oparte na życzliwości, szacunku i zaufaniu. Podejmowane w placówce działania wychowawcze przynoszą oczekiwane rezultaty w postaci właściwego zachowania dzieci. Dzieci znają i przestrzegają obowiązujące zasady, wykazują się również odpowiedzialnością stosowną do swego wieku. W przedszkolu analizuje się realizowane działania wychowawcze i w razie potrzeby modyfikuje. Działania te znajdują pełną akceptację rodziców.

Wymaganie jest spełnione na poziomie wysokim.

Obszar badania: Relacje między wszystkimi członkami przedszkolnej społeczności są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu. Dzieci w przedszkolu czują się bezpiecznie.

Przedszkole dba o właściwe relacje pomiędzy wszystkimi członkami swojej społeczności. Działania pracowników, przyjazna atmosfera oraz warunki lokalowe sprawiają, że dzieci czują się w placówce bezpiecznie. Zdaniem nauczycieli, rodziców i pracowników niepedagogicznych relacje panujące w przedszkolu oparte są na przyjaźni, szacunku, zrozumieniu, otwartości, wzajemnym zaufaniu i wsparciu.

Rodzice twierdzą, że mogą współdecydować o sprawach przedszkola, mają poczucie, że ich uwagi i propozycje będą wysłuchane i uwzględnione. Wiedzą również, że mogą w każdej sytuacji zwrócić się do nauczycieli i innych pracowników o pomoc. Na bieżąco otrzymują informacje na temat swojego dziecka. W razie potrzeb organizowane są spotkania ze specjalistami (logopeda, psycholog), cyklicznie odbywają się konsultacje indywidualne i zebrania grupowe. Rodzice podkreślają, że zgodnie współpracują ze sobą, wymieniają się informacjami i angażują się w życie przedszkola, np. w organizowanie imprez i uroczystości, udział w wycieczkach i piknikach rodzinnych.

Relacje pomiędzy dziećmi są przyjazne, oparte na życzliwości, koleżeństwie, wzajemnej sympatii i pomocy (np. starszaki opiekują się maluchami podczas wycieczek itp.).

Z wypowiedzi dyrektora, nauczycieli, pracowników niepedagogicznych i ankietowanych rodziców (zob.rys.1j) oraz obserwacji zajęć i placówki wynika, że w przedszkolu realizowane są działania zapewniające dzieciom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne.

W opinii pracowników niepedagogicznych (wywiad) dzieci chętnie przychodzą do przedszkola, czują się w nim

bezpiecznie, nie płaczą, są uśmiechnięte, zadowolone i często nie chcą wracać do domu. Ich zdaniem w celu zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa w placówce podejmuje się wiele różnorodnych działań, np. dba się o zamykanie furtki prowadzącej na teren placówki, dezynfekuje toalety i leżaki, myje podłogi, klamki, systematycznie wymienia ręczniki i pościel, używa mydeł w dozownikach. Przestrzega się wszelkich procedur dotyczących troski o higienę.

W przedszkolu uczy się dzieci, jakich zasad należy przestrzegać poprzez m.in.: rozmowy i pogadanki tematyczne dotyczące zasad postępowania, realizację założeń Programu Wychowawczego, ustalanie z dziećmi zasad zachowania w różnych miejscach i sytuacjach, uświadamianie konsekwencji niewłaściwych zachowań, stosowanie nagród i pochwał za właściwe zachowania, organizowanie spotkań z pielęgniarką, praktyczne korzystanie z miejsc użyteczności publicznej, wystawianie teatryków i inscenizacji, czytanie bajek, wierszy, pokazywanie historyjek obrazkowych o tematyce wychowawczej, organizowanie konkursów (zob.tab.1).

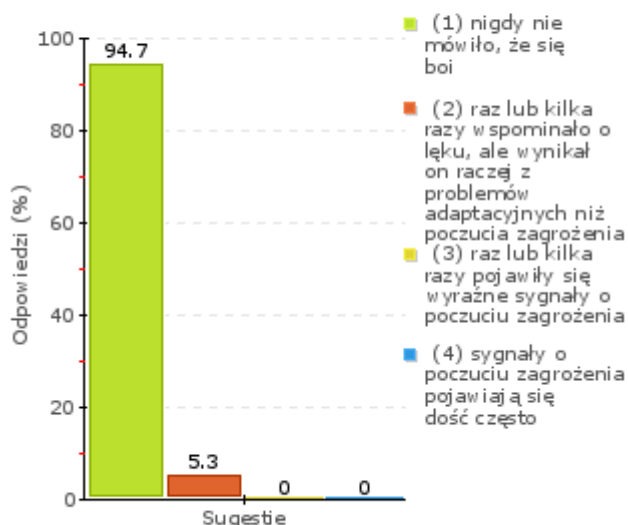
Bezpieczeństwu dzieci sprzyjają także warunki lokalowe. Placówka wyposażona jest w meble i pomoce dydaktyczne przystosowane do wieku dzieci. Sale są duże, przestronne, zapewniają swobodne przemieszczanie się w czasie zajęć ruchowych i zabaw dowolnych.

Teren przedszkola jest ogrodzony. Na placu zabaw znajduje się sprzęt przeznaczony do aktywności na świeżym powietrzu, który składa się z elementów metalowych, drewnianych i plastikowych.

Na bardzo duże zaangażowanie dyrekcji i innych pracowników przedszkola w zapewnienie dzieciom bezpieczeństwa wskazał podczas wywiadu przedstawiciel organu prowadzącego, podkreślając, że o pracy placówki, w tym zakresie, nigdy nie było żadnych negatywnych uwag.

Czy Pana/i dziecko czuje się bezpiecznie w przedszkolu? KADR

Liczebność: 38

Wykres 1j

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: W jaki sposób w tym przedszkolu uczy się dzieci, jakich zasad należy przestrzegać? (8867)

Tab.1

Numer	Analiza	Cytaty
1	- rozmowy i pogadanki tematyczne dotyczące zasad postępowania - realizację założeń Programu Wychowawczego - ustalenie z dziećmi zasad zachowania w różnych miejscach i sytuacjach - uświadamianie konsekwencji niewłaściwych zachowań - stosowanie nagród i pochwał za właściwe zachowania - organizowanie spotkań z pielęgniarką, - praktyczne korzystanie z miejsc użyteczności publicznej - wystawianie teatrzyków i inscenizacji, czytanie bajek, wierszy, pokazywanie historyjek obrazkowych o tematyce wychowawczej - organizowanie konkursów.	W przedszkolu uczy się dzieci jakich zasad należy przestrzegać poprzez: pogadanki tematyczne dotyczące zasad postępowania, realizację założeń Programu Wychowawczego, ustalenie z dziećmi zasad zachowania w grupie, zasad korzystania z łazienki i innych pomieszczeń, rozmowy na temat tolerancji, rozmowy o tym, jak należy zachować się na spacerze, wycieczce, placu zabaw, rozmowy z na temat konsekwencji niewłaściwych zachowań, stosowanie nagród i pochwał za właściwe zachowania, rozmowy i pogadanki pielęgniarki na temat przestrzegania higieny podczas korzystania z łazienki i toalety, organizację wycieczek do miejsc użyteczności publicznej i wskazywanie sposobu zachowania i korzystania z nich (np. zasady ruchu drogowego), organizację teatrzyków i inscenizacji o charakterze wychowawczym, czytanie bajek, wierszyków, pokazywanie historyjek obrazkowych o tematyce wychowawczej, organizowanie konkursów.

Obszar badania: Dzieci wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje.

Wiedza dzieci na temat tego, jakie zasady zachowania i postępowania obowiązują w przedszkolu jest zgodna z oczekiwaniami nauczycieli. W ocenie ankietowanych rodziców przedszkole jasno określa zasady postępowania dzieci (zob.rys.1j). Zdaniem pracowników niepedagogicznych (wywiad) działania wychowawcze podejmowane w placówce przynoszą oczekiwane rezultaty w postaci właściwego zachowania dzieci (zob.tab.1).

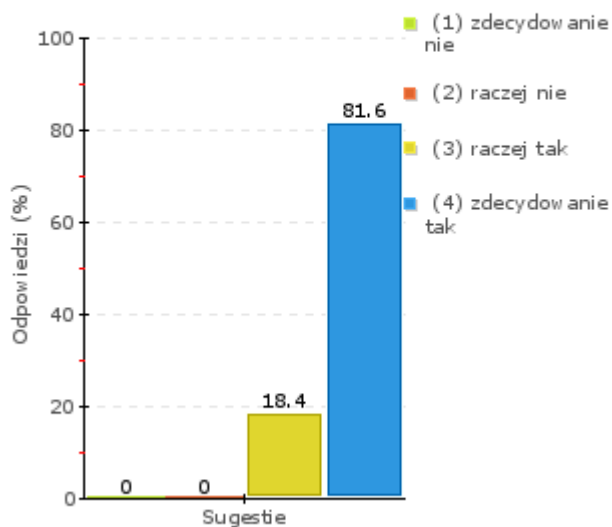
Z obserwacji zajęć wynika, że dzieci potrafią bawić się wspólnie, wyciszyć się i wysłuchać instrukcji do zadania lub zabawy. Czasami pomagają sobie nawzajem.

Przedszkolaki podczas wywiadu jasno określiły, jakich zachowań się od nich oczekuje, wskazując, że nie wolno im, m.in.: krzyczeć, kogoś bić, brać bez pozwolenia kleju, nożyczek, rozmawiać przy jedzeniu.

Dzieci wiedzą też, że należy zakręcać kran, mówić „dzień dobry”, a także o tym, że warto być grzecznym, bo właściwe zachowanie jest premiowane jakąś formą nagrody (np. pochwałą, wyjście do kina, do muzeum).

Czy Pana/i zdaniem dzieci w przedszkolu są jasno informowane, jakich zasad postępowania należy przestrzegać?
KADR

Liczebność: 38

Wykres 1j

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Czy dzieci potrafią zachować się zgodnie z zasadami jakie są im przekazywane? Proszę o uzasadnienie. (8384)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi
1	dzieci znają Kodeks Przedszkolaka
2	przepraszają się, opiekują się sobą nawzajem
3	wiedzą, jak zachować się w szatni, na placu zabaw
4	potrafią zachować się podczas jedzenia
5	zgłaszają swoje potrzeby przez podniesienie ręki
6	ustawiają się w pary podczas wyjść z przedszkola

Obszar badania: Podejmuje się działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań.

W przedszkolu podejmowane są spójne działania wychowawcze mające na celu wzmacnianie pożądanych zachowań i eliminowanie niewłaściwych. Zdaniem nauczycieli i pracowników niepedagogicznych biorących udział w wywiadzie wzmacnianie pożądanych zachowań dzieci w przedszkolu, odbywa się m.in. poprzez: stosowanie systemu nagród (naklejki, stemple odznaki, medale, dyplomy), przydzielanie rozmaitych ról i funkcji, pochwały na forum grupy i przed rodzicami, wskazywanie przykładów godnych naśladowania.

Nauczyciele rozmawiają z dziećmi o zachowaniach niepożądanych wychowawczo, odwołują się do właściwych wzorców (przykłady z literatury dziecięcej, scenki) i zawartych umów. Konsekwentnie egzekwują obowiązujące zasady stosując opracowany system kar i nagród, np. korzystanie z kącika przemyśleń. Poza tym informują rodziców o problemach i ustalają wspólny front oddziaływań wychowawczych. W razie konieczności pomagają rodzicom nawiązać współpracę z psychologiem.

Rodzice w wywiadzie stwierdzili, że w przedszkolu dba się o to, by dzieci zachowywały się we właściwy sposób. Przedszkolaki mają określone zasady zachowania, które są wyeksponowane i przy każdej okazji przypominane (wyjście na spacer, jedzenie, mycie rąk). Zasady są utrwalane przez piosenki, teksty literackie, zabawy, historyjki, obrazki. Nauczyciele realizują program wychowawczy, profilaktyki i ogólnopolski „Kubusiowi przyjaciele natury” (promujący postawy proekologiczne). Dzieci znają konsekwencje złego zachowania.

Podczas obserwowanych zajęć nauczyciele wzmacniali pożądane zachowania dzieci i odpowiednio reagowali na zachowania niewłaściwe.

Obszar badania: W przedszkolu kształtuje się postawę odpowiedzialności dzieci za działania własne i działania podejmowane w grupie.

W przedszkolu kształtuje się postawę odpowiedzialności dzieci za działania własne i działania podejmowane w grupie poprzez stwarzanie sytuacji, w których mogą one samodzielnie dokonywać wyboru i podejmować decyzje.

Nauczyciele w wywiadzie podali, że w przedszkolu uczy się dzieci, jakich zasad należy przestrzegać poprzez m.in.: rozmowy bieżące, wspólne ustalanie zasad i tworzenie kodeksów, realizację bloków tematycznych, organizowanie spotkań, pogadanek oraz stwarzanie sytuacji do stosowania zasad w praktyce (zob.tab.1).

Dzieci podczas wywiadu powiedziały, że czasami mogą same wybierać zabawy, w które chcą się bawić, np. w kącikach zainteresowań.

Obserwacje zajęć wykazały, że nauczyciele stwarzają dzieciom możliwość dokonania wyboru i podejmowania decyzji odnośnie, np.: wyboru techniki pracy plastycznej, zabawy ruchowej, formy odpoczynku, a także wyboru zabawek i kolegi do zabawy.

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: W jaki sposób w tym przedszkolu uczy się dzieci, jakich zasad należy przestrzegać? (8867)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	Rozmowy bieżące	np. przed spożywaniem posiłków - mycie rąk przed wyjściem na wycieczkę, spacer - przypomnienie zasad bezpieczeństwa po zajęciach - porządkowanie miejsca pracy.
2	Realizacja bloków tematycznych	np. "Bezpieczeństwo na drodze", "Wartości odżywcze owoców i warzyw", "Dbamy o higienę", "Nasze przedszkole".
3	Ustalanie kodeksów zachowań	np. kodeks bezpiecznego poruszania się po ulicy
4	Organizowanie spotkań	spotkania z policjantem, ze strażą miejską - rozmowy, filmy edukacyjne, pogadanki, książeczki, ulotki
5	Stosowanie zasad w praktyce	korzystanie z komunikacji miejskiej, wycieczki do urzędu, muzeum, kina, sklepu, apteki, na pocztę, do biblioteki

Obszar badania: Podejmowane działania wychowawcze są monitorowane i modyfikowane w razie potrzeb.

W przedszkolu monitoruje się działania wychowawcze, a wnioski z monitorowania wykorzystuje się do określania potrzeb i kierunków pracy oraz modyfikowania podejmowanych działań. Dyrektor wskazał w wywiadzie, że monitoring działań wychowawczych w przedszkolu prowadzony jest poprzez: obserwację zajęć, obserwację dzieci podczas zajęć, zabaw, spacerów, wycieczek, imprez i czynności samoobsługowych, systematyczne konsultacje z rodzicami, wymianę spostrzeżeń pomiędzy nauczycielami, psychologiem a rodzicami, kontrolę dokumentacji (zeszyty rozmów z rodzicami) oraz analizę arkusza gotowości szkolnej.

W wyniku monitorowania działań wychowawczych określono następujące potrzeby dzieci: integracji z grupą przedszkolną, wyciszenia podczas snu, złagodzenia napięcia i wyciszenia emocji. Ponadto zauważono konieczność ustalania wspólnych metod oddziaływań wychowawczych i motywowania dzieci do aktywności.

Nauczyciele i dyrektor podali w wywiadach, że w wyniku prowadzonych analiz zaistniała potrzeba zmodyfikowania działań wychowawczych. Wprowadzono zabawy relaksacyjne, integracyjne, wyciszających podczas snu. Zastosowano muzykoterapię i zabawy z zakresu pedagogiki zabawy oraz czytanie bajek (terapeutycznych, psychoedukacyjnych, narracyjnych, ludowych). Ujednolicono system nagród i kar, a w starszej grupie zorganizowano kącik przemyśleń.

Obszar badania: W przedszkolu, wspólnie z rodzicami, analizuje się podejmowane działania wychowawcze, w tym mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań. Ocenia się ich skuteczność oraz modyfikuje w razie potrzeb.

Rodzice włączani są w analizę, ocenę i modyfikację działań wychowawczych, w tym mających na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań. W opinii dyrektora, nauczycieli i rodziców w przedszkolu analizuje się działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń i wzmacnianie właściwych zachowań. Nauczyciele w wywiadzie i dyrektor w ankiecie stwierdzili, że rodzice uczestniczą w analizowaniu i modyfikacji działań wychowawczych w poszczególnych grupach, poprzez bieżące rozmowy indywidualne dotyczące zachowania dziecka, wywiady i ankietowanie. Poza tym mogą zgłaszać swoje uwagi dotyczące pracy przedszkola oraz propozycje do programu wychowawczego i profilaktyki na zebraniach grupowych i ogólnych, podczas indywidualnych konsultacji z nauczycielami i ze specjalistami (psycholog, logopeda, pielęgniarka), a także podczas zajęć otwartych organizowanych dla rodziców. Okazję do gromadzenia i analizowania informacji na temat działań wychowawczych przedszkola stanowią również przedszkolne imprezy oraz uroczystości, w których bardzo chętnie uczestniczą rodzice.

Z wywiadu z rodzicami wynika, że nauczyciele rozmawiają z nimi na temat skuteczności działań wychowawczych prowadzonych w przedszkolu. Podali, że zauważają zmiany, jakie zachodzą w zachowaniu dzieci pod wpływem tych działań, np.: dzieci stają się bardziej otwarte, śmiałe, odważne, chętniej bawią się z innymi, są koleżeńskie, używają zwrotów grzecznościowych, nie zniechęcają się porażkami.

W opinii rodziców działania przedszkola w zakresie eliminowania oraz wzmacniania właściwych zachowań dzieci są skuteczne i nie wymagają radykalnych zmian, chociaż mają oni możliwość zgłaszania swoich propozycji. Zaproponowali, np. organizowanie spotkań z rodzicami, którzy wykonują ciekawe zawody, prowadzenie zajęć z języka angielskiego, zbiórkę nakrętek, uczenie dzieci odstawiania naczyń po obiedzie. Poza tym decydują o przebiegu przedszkolnych imprez i uroczystości. Podkreślili, że ich sugestie są zawsze brane pod uwagę.

Obszar badania: Dzieci wykazują się odpowiedzialnością w działaniu i relacjach społecznych.

Dzieci w przedszkolu wykazują się odpowiedzialnością w działaniu i relacjach społecznych, mają możliwość samodzielnego podejmowania decyzji, organizowania się i wspierania w różnych sytuacjach. Obserwacje zajęć wykazały, że dzieciom stwarza się w przedszkolu pewien zakres samodzielności, w szczególności podczas swobodnych zabaw (samodzielny dobór kolegów i zabawek) i odpoczynku (wybór formy). Dzieci są także często samodzielne w wyborze sposobu, w jaki będą pracowały, np. decydują o technice pracy plastycznej.

Dzieci podczas wywiadu powiedziały, że chętnie pomagają swoim koleżankom i kolegom z przedszkola. Poza tym opiekują się roślinami w kąci przyrody i zwierzątkami, np. w okresie zimowym dokarmiają ptaki.

Raport sporządzili

- Ewa Kwaśniewska
- Brygida Fabrycka

Kurator Oświaty:

.....